SOCIOLOGJI RURALE

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave të Jetës dhe Mjedisit
Titulli i lëndës:	Sociologji Rurale
Programi:	Agrobiznes
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative (O)
Viti i studimeve:	Viti 1 / Semestri 1
Numri i orëve në javë:	2 + 2
Vlera në kredi – ECTS:	5 ECTS
Koha / lokacioni:	Do të shpallet
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Ass. Dr. Besim Gallopeni
Të dhënat kontaktuese:	besim.gollopeni@gmail.com
Përshkrimi i lëndës:	Ky kurs u ofron studentëve kuptimin e lindjes dhe zhvillimit të sociologjisë; Raporti i sociologjisë me shkencat tjera shoqërore; Metodat shkencore në sociologji; Nocione të përgjithshme mbi bashkësinë dhe familjen rurale; Karakteristikat themelore të fermave rurale; Vështrim sociologjik mbi vendbanimet rurale; Aspekti sociologjik i marrëdhënieve të fermerit me shoqërinë; Çështje të përgjithshme midis sociologjisë rurale me marrëdhëniet pronësore; Mentaliteti i ekonomisë së tregut dhe prodhimi bujqësor; Kooperimi në ekonominë bujqësore - në kushtet e ekonomisë së tregut; Veçoritë kryesore të jetës fizike të popullsisë; Kultura dhe arsimi – si forma të civilizimit njerëzor në zonat rurale; Shtresat shoqërore, lëvizjet sociale dhe migracioni si formë i lëvizjeve sociale; Procese të zhvillimit ekonomik dhe social në zonat rurale të Kosovës dhe Shqipërisë.
Qëllimi i lëndës:	Objektivi kryesor i kësaj lënde është që studentëve t'u ofrojë njohuri themelore dhe qasje bashkëkohore mbi kategoritë themelore të sociologjisë në përgjithësi dhe asaj rurale në veçanti. Të kuptojnë dhe analizojne rrjedhat e gjithëmbarshme të zhvillimit shoqëror, politik dhe demokratik të shoqërisë bashkëkohore, si dhe të zhvillojnë ndjenjën e tolerancës dhe të respektimit të mendimit të të tjerëve në kuptimin e proceseve dhe fenomeneve të ndryshme shoqërore.
Rezultatet e të nxënit:	Pas përfundimit të kursit, studentët do të jetë në gjendje të: ▪ Të fitojnë njohuri shkencore dhe profesionale mbi sociologjinë rurale si shkencë mbi shoqërinë rurale dhe kushtet apo rrethanat historike të lindjes së saj, që t'i kuptojnë rregullat e jetës në bashkësinë rurale, tipet e komunitetit rural si dhe raportet e tyre në bashkësinë rurale; ▪ Të kuptojnë dhe analizojne rëndësinë dhe interesin e bashkëveprimit të njerëzve në vendbanimet rurale si dhe disa çështje aktuale lidhur me lindjen e vendbanimeve të reja; ▪ Të kuptojnë dhe analizojne rëndësinë dhe mentalitetin e ekonomisë së tregut dhe prodhimit bujqësor dhe ndihmën e shtetit ndaj faktorit njerëzor në zonat rurale si dhe ndikimin e

	faktorëve natyror, social, ekonomik dhe psikologjik në jetën fizike të popullsisë rurale; ▪ Të jenë në gjendje t'i kuptojnë, analizojne dhe gjykojne më drejtë çështjet që kanë të bëjnë me shtresat sociale, me lëvizjet sociale dhe migracionin si formë e lëvizjeve sociale – me mobilitetitn dhe eksodin rural e para së gjithash, me shkaqet e eksodit rural në botë, etj.

Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	**Orë**	**Ditë/javë**	**Gjithsej**
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	1	15	15
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin (konsultimet)	0,5	15	7.5
Ushtrime në teren			
Kollokviume, seminare	0.5	15	7.5
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	3	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	3	15	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)			
Projektet, prezentimet etj.	1	5	5
Totali			**125 orë (5 ECTS)**

Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, ushtrime, diskutime, konsultime, projekte kursi, detyra shtëpie, kollokviume, provimi përfundimtar.
Metodologjia e vlerësimit:	▪ Vijueshmëria e rregullt dhe aktive: 10%, ▪ Provimi i ndërmjemë (kollokviumi): 20%, ▪ Projekti i kursit: 10%, ▪ Provimi final: 60%.
Literatura	
Literatura primare:	Muçaj, Agim (2013) Sociologjia Urbane dhe Rurale, UBT, Tiranë. Mazniku, Luljeta & Canaj, Elidiana (2008) Sociologji Rurale, Tiranë.
Literatura shtesë:	Canaj, E., (2010) Ndikimi i mendësive fisnore – monografi, Geer, Tiranë. Anthony, G., (2002) Sociologjia, Tiranë: SOROS. Mulla, Gjyldane (2000) Sociologji Urbane, Universiteti i Prishtinës, Prishtinë. Axhemi, Sokol (2008) Gjeografia Sociale, ALSA, Trianë. UNESKO, (2000) Sfidat e Shek. XXI, (kapitulli: e ardhmja e punës, e ardhmja e kohës).

	Adrian Civici, (2012) Globalizimi, Ante Pontas, UET – Press, Tiranë. Ralf Dahrendorf (2006) Njeriu Sociologjik, plejada e mendimit sociologjik, Plejad, Tiranë. Islami, Hivzi (2005) Studime Demografike – 100 vjet e zhvillimit demografik të Kosovës. ASHAK, Prishtinë.

Plani i dizajnuar i mësimit:		
Java	**Ligjërata**	**Ushtrime**
Java e parë:	Sociologjia Rurale – shkenca mbi shoqërinë rurale; Lindja dhe objekti i studimet; Shtrirja hapësinore dhe teoritë; Diskutim i lirë (rreth 5-10 min.)…	Shpërndarja e temave të projekteve seminarike.
Java e dytë:	Bashkësia Rurale; Ekonomitë familjare dhe transformimi i tyre; Diskutime;	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës parë të ligjëratave.
Java e tretë:	Familja Rurale; Karakteristikat e familjes rurale; Strukturat ekonomike të popullsisë rurale; Diskutim i lirë…	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës dytë të ligjëratave.
Java e katërt:	Fermat rurale – tiparet e ndryshimet e tyre social-ekonomike; Shoqëria agrare dhe karakteristikat e saj; Dendësia e përgjithshme dhe dendësia agrare; Diskutim i lirë…	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës tretë të ligjëratave.
Java e pestë:	Vendbanimet rurale; Dendësia e vendbanimeve, shtrirja hapësinore dhe funksioni i tyre; Diskutim i lirë…	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës katërt të ligjëratave.
Java e gjashtë:	Sociologjia e marrëdhënieve të fermerit me shoqërinë; Struktura homogjene dhe e pazhvilluar; Transformimet rurale në mënyrën e jetesës dhe marrëdhënieve prodhuese; Diskutim i lirë…	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës pestë të ligjëratave.
Java e shtatë:	Kolokviumi / Vlerësimi intermediar - Debate.	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës gjashtë të ligjëratave.
Java e tetë:	Sociologjia e marrëdhënieve pronë-sipërmarrje në bujqësi; Diskutim i lirë…	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës shtatë të ligjëratave.
Java e nëntë:	Faktori njerëzor në prodhimin bujqësor. Analiza sociologjike e fermës rurale; Diskutim i lirë …	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës tetë të ligjëratave.
Java e dhjetë:	Karakteristikat kryesore të jetës fizike të popullsisë rurale; Diskutim i lirë ...	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës nëntë të ligjëratave.

Java e njëmbëdhjetë:	Konceptet kryesore të kulturës së grupeve sociale rurale dhe arsimi si pjesë e kulturës Diskutim i lirë ...	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës dhjetë të ligjëratave.
Java e dymbëdhjetë:	Shtresat Sociale. Lëvizjet Sociale. Migracioni si formë e lëvizjeve sociale; Diskutim i lirë...	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës njëmbëdhjetë të ligjëratave.
Java e trembëdhjetë:	Llojet e migracionit dhe ndikimi në transformimin e shoqërisë rurale; Diskutime...	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës dymbëdhjetë të ligjëratave.
Java e katërmbëdhjetë:	Shkaqet dhe efektet e migracionit lokal dhe ndërkombëtar në rrjedhat e bashkësisë rurale; Teknologjia dhe ndryshimet në rrjedhat rurale; Diskutim i lirë;	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës trembëdhjetë të ligjëratave.
Java e pesëmbëdhjetë:	*Përmbledhje dhe diskutime të përgjithshme;* *Testi – kolokvium;*	Prezantimi dhe diskutimi i projekteve semestrale të studentëve.

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

- Studenti duhet të jetë i ndërgjegjshëm dhe të respektojë institucionin dhe Kodin e etikës.
- Studenti duhet të respektojë orarin e ligjeratave, ushtrimeve dhe të jetë i vëmendshëm.
- Studenti posedojë dhe paraqesë ID kartën në provime e ndërmjeme dhe provime përfundimtare,
- Gjatë hartimit të projekteve të kursit, studenti duhet t'i përmbahet udhëzimet e dhëna nga mësimdhënësi.
- Gjatë orës së provimit është i ndaluar përdorimi i celularëve.